

Міністерство освіти і науки України
Центральноукраїнський національний технічний університет

КОДЕКС ДОБРОЧЕСНОСТІ
Центральноукраїнського національного технічного
університету

Затверджено рішенням
Вченої ради ЦНТУ
протокол № 12 від 22.07.2026 р.
Голова Вченої ради ЦНТУ

В. Кропівний

Введено в дію наказом ректора
ЦНТУ №9-08 від 23.07.2026 р.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Кодекс доброчесності Центральноукраїнського національного технічного університету (далі – Кодекс) є основоположним внутрішнім документом, який визначає спільні цінності, принципи та правила доброчесної поведінки членів університетської спільноти, засади формування і підтримки культури доброчесності, запобігання її порушенням та реагування на них.

Кодекс спрямований на утвердження в ЦНТУ середовища довіри, чесності, справедливості, відповідальності, взаємної поваги, прозорості та законності, забезпечення якості освіти і наукової діяльності, доброчесного управління та суспільної довіри до Університету і результатів його діяльності.

1.2. Кодекс розроблено відповідно до Конституції України, законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про академічну доброчесність», «Про запобігання корупції», інших нормативно-правових актів України, Статуту ЦНТУ та внутрішніх актів Університету.

1.3. Для цілей цього Кодексу доброчесність розглядається як цілісна система цінностей, принципів і заснованих на них правил поведінки, відповідно до яких особа діє законно, чесно, відповідально, справедливо і прозоро, не використовує свій статус, повноваження, академічну свободу, ресурси Університету або довіру інших осіб для отримання неправомірної чи нечесної переваги та не допускає впливу приватного інтересу на об'єктивність своїх рішень і дій.

Доброчесність у ЦНТУ охоплює взаємопов'язані академічний, професійний і управлінський, антикорупційний та громадянський виміри.

1.4. Академічна доброчесність – сукупність цінностей, принципів і заснованих на них правил, якими мають керуватися суб'єкти академічної діяльності під час провадження такої діяльності.

Академічна доброчесність передбачає чесність і самостійність академічної діяльності, достовірність її результатів, належне визнання авторства та джерел інформації, об'єктивність оцінювання, відповідальне використання інформаційних технологій і систем штучного інтелекту та неприпустимість отримання академічних переваг недоброчесним шляхом.

1.5. Антикорупційна складова доброчесності передбачає неприйнятність корупції та пов'язаних із корупцією практик у діяльності ЦНТУ, використання службових, професійних чи академічних повноважень виключно в законний спосіб, недопущення одержання або надання неправомірної вигоди, зловживання повноваженнями чи ресурсами Університету, а також своєчасне запобігання та врегулювання реального або потенційного конфлікту інтересів відповідно до законодавства України та Антикорупційної програми ЦНТУ.

Доброчесне управління передбачає обґрунтованість, неупередженість і прозорість рішень, справедливе застосування встановлених правил та недопущення використання посадового становища, особистих зв'язків або інших неформальних впливів для отримання переваг собі чи іншим особам.

1.6. Громадянська доброчесність для цілей цього Кодексу означає відповідальну поведінку члена університетської спільноти, що ґрунтується на повазі до Конституції та законів України, прав, свобод, честі й гідності людини, суспільного інтересу, державної мови і державних символів України, її історичних, культурних і наукових цінностей, а також на усвідомленні особистої відповідальності за розвиток демократичного, правового та доброчесного суспільства.

Громадянська доброчесність передбачає повагу до інших членів університетської спільноти, відповідальну участь у житті Університету, неприйняття дискримінації, приниження гідності, насильства та інших форм поведінки, несумісних із цінностями університетської спільноти.

Реалізація принципів громадянської доброчесності не може тлумачитися як обмеження академічної свободи, свободи думки та слова і здійснюється з дотриманням прав і свобод людини та встановлених законом обмежень.

1.7. Дія Кодексу поширюється на членів університетської спільноти під час здійснення освітньої, наукової, професійної, управлінської та іншої діяльності, пов'язаної з ЦНТУ, з урахуванням правового статусу та повноважень відповідної особи.

1.8. Вимоги доброчесності є єдиними для всіх членів університетської спільноти. Посада, академічний статус, науковий ступінь, вчене звання, службові повноваження чи інші особливості статусу не надають привілеїв щодо дотримання цього Кодексу.

Особи, наділені управлінськими, організаційними, кадровими, фінансовими, контрольними або оціночними повноваженнями, мають підвищені вимоги до добросовісності та неупередженості у сфері своїх повноважень.

1.9. Дотримання доброчесності є спільною відповідальністю Університету та кожного члена університетської спільноти.

ЦНТУ створює умови для формування культури доброчесності, забезпечує зрозумілі та прозорі правила, доступ до інформації про них, навчання і консультування, механізми запобігання, виявлення та розгляду порушень, гарантії неупередженого розгляду та захисту прав його учасників.

Члени університетської спільноти зобов'язані дотримуватися встановлених правил, діяти добросовісно, не вчиняти і не заохочувати порушення доброчесності та у передбачених законодавством і внутрішніми актами ЦНТУ випадках повідомляти про відомі йому порушення.

1.10. Кодекс є концептуальною та ціннісною основою системи забезпечення доброчесності ЦНТУ.

Механізми реалізації положень цього Кодексу деталізуються:

Положенням про систему забезпечення академічної доброчесності в Центральнотехнічному національному університеті;

Порядком розгляду повідомлення про ознаки наявності академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації в академічному творі (академічних

творах) на підставі чи з урахуванням якого (яких) особі було присуджено науковий ступінь, ступінь вищої освіти або присвоєно вчене звання;

Антикорупційною програмою ЦНТУ;

Правилами внутрішнього розпорядку, посадовими інструкціями і іншими внутрішніми актами Університету, що регулюють питання етики, академічної діяльності, забезпечення якості освіти, запобігання корупції, конфлікту інтересів, використання штучного інтелекту та відповідальності.

Зазначені акти конкретизують положення Кодексу та не можуть звужувати права і гарантії, встановлені законодавством України.

1.11. Встановлення факту порушення доброчесності та застосування заходів реагування здійснюються виключно на підставах і в порядку, визначених законодавством України та відповідними внутрішніми актами ЦНТУ, з дотриманням принципів законності, обґрунтованості, неупередженості, пропорційності та права особи на захист і оскарження.

1.12. Застосування цього Кодексу не підміняє та не виключає юридичної, академічної, дисциплінарної чи іншої відповідальності, передбаченої законодавством України.

1.13. Терміни, що прямо не визначені цим Кодексом, вживаються у значеннях, установлених законодавством України та внутрішніми нормативними документами ЦНТУ.

2. ЦІННОСТІ ТА ПРИНЦИПИ ДОБРОЧЕСНОСТІ

2.1. Доброчесність є основою академічної, професійної, управлінської та громадянської культури Центральноукраїнського національного технічного університету.

Члени університетської спільноти зобов'язані дотримуватися цінностей, принципів і правил доброчесності, визначених законодавством України, зокрема Законом України «Про академічну доброчесність», цим Кодексом та іншими внутрішніми документами ЦНТУ, а також сприяти формуванню та утвердженню культури доброчесності в Університеті.

У межах своєї автономії ЦНТУ може встановлювати додаткові цінності, принципи та правила доброчесності, що не суперечать законодавству України.

2.2. Базові цінності академічної доброчесності

Базовими цінностями академічної доброчесності в ЦНТУ є:

чесність – чесність суб'єктів академічної діяльності перед собою та іншими особами, правдивість і добросовісність у навчанні, викладанні, оцінюванні, дослідницькій та іншій академічній діяльності;

довіра – довіра до результатів академічної діяльності інших осіб, зокрема до того, що такі результати здобуті чесно, самостійно та з дотриманням установлених правил і стандартів;

повага – повага до власної честі й гідності та честі й гідності інших членів академічної спільноти, цінування різноманіття думок, визнання результатів праці інших осіб і повага до їхніх прав інтелектуальної власності;

справедливість – справедливе ставлення суб'єктів академічної діяльності один до одного, встановлення і послідовне застосування справедливих правил і процедур, неупереджене реагування на порушення академічної доброчесності та доброчесне оцінювання результатів академічної діяльності;

відповідальність – відповідальність суб'єктів академічної діяльності перед собою, один перед одним, Університетом і суспільством за власні рішення, дії та результати академічної діяльності;

стійкість – послідовне дотримання принципів і правил доброчесності незалежно від зовнішніх чи внутрішніх спонукань до їх порушення та незалежно від наявності чи відсутності зовнішнього контролю;

рішучість – готовність формувати, підтримувати та захищати культуру академічної доброчесності, протидіяти її порушенням і відстоювати доброчесну поведінку в академічній діяльності.

2.3. Основними принципами академічної доброчесності в ЦНТУ є:

2.3.1. Пріоритетність формування академічної доброчесності здобувачів вищої освіти шляхом застосування відповідних методів навчання, виховання, стимулювання та заохочення до доброчесної академічної поведінки.

2.3.2. Відкритість інформації про правила академічної доброчесності, види її порушень, процедури їх розгляду та відповідальність за такі порушення.

2.3.3. Нетерпимість (нульова толерантність) до будь-яких проявів порушення академічної доброчесності.

2.3.4. Повага до результатів академічної діяльності та авторства іншої людини, непорушність прав інтелектуальної власності.

2.3.5. Уникнення конфлікту інтересів під час здійснення академічної діяльності, оцінювання її результатів, проведення експертиз, прийняття рішень та виконання інших академічних повноважень.

2.4. Академічні цінності та принципи доповнюються загальними принципами доброчесності, що поширюються на професійну, управлінську та громадську діяльність членів університетської спільноти.

2.4.1. **Верховенство права та законність.** Члени університетської спільноти діють відповідно до Конституції та законів України, інших нормативно-правових актів і внутрішніх актів ЦНТУ. Посада, академічний статус, службові повноваження, особисті або корпоративні інтереси не можуть бути підставою для відступу від установлених правил.

2.4.2. **Неприйнятність корупції.** ЦНТУ дотримується принципу нульової толерантності до корупції та пов'язаних з корупцією правопорушень. Не допускаються використання службових, професійних, академічних чи інших повноважень або пов'язаних із ними можливостей з метою одержання неправомірної вигоди для себе чи інших осіб, а також пропонування, обіцянка, надання, вимагання чи одержання неправомірної вигоди.

2.4.3. **Запобігання та врегулювання конфлікту інтересів.** Приватний інтерес не повинен впливати на об'єктивність чи

неупередженість прийняття рішень або вчинення дій під час виконання академічних, професійних, службових чи представницьких повноважень.

Особи, на яких поширюються відповідні вимоги законодавства, зобов'язані вживати заходів щодо недопущення виникнення реального або потенційного конфлікту інтересів, повідомляти про нього та діяти відповідно до встановленого законодавством і внутрішніми актами ЦНТУ порядку його врегулювання.

2.4.4. Недопущення неправомірних переваг. Жодна особа не може використовувати свій статус, посаду, академічний авторитет, службові або інші повноваження, особисті зв'язки чи ресурси Університету для отримання необґрунтованих або неправомірних переваг для себе чи інших осіб.

2.4.5. Дотримання встановлених обмежень щодо подарунків. Особи, на яких поширюються передбачені законодавством антикорупційні обмеження щодо одержання подарунків, зобов'язані неухильно їх дотримуватися. Подарунки, винагороди, послуги чи інші переваги не можуть використовуватися як засіб впливу на академічні, кадрові, управлінські, фінансові або інші рішення в ЦНТУ.

2.4.6. Об'єктивність та неупередженість. Академічні, кадрові, конкурсні, управлінські, фінансові, експертні та інші рішення приймаються на підставі встановлених критеріїв, достовірної інформації та фактичних обставин, без необґрунтованих переваг, дискримінації, особистої зацікавленості чи стороннього впливу.

2.4.7. Рівність і справедливість. До осіб у порівнюваних ситуаціях застосовуються однакові правила та критерії. Посада, науковий ступінь, вчене звання, академічний або соціальний статус, особисті зв'язки чи інші обставини не можуть бути підставою для необґрунтованих привілеїв або обмежень.

2.4.8. Прозорість і підзвітність. Правила, критерії та процедури прийняття рішень у ЦНТУ мають бути чіткими, зрозумілими та доступними у межах, визначених законодавством. Особи та органи, які приймають рішення від імені Університету, діють у межах своїх повноважень та повинні бути здатними обґрунтувати прийняті рішення.

2.4.9. Академічна свобода та відповідальність. Академічна свобода, свобода думки, слова, наукового пошуку і творчості реалізуються вільно та відповідально, з повагою до прав і свобод інших осіб, вимог академічної доброчесності, професійної етики та законодавства України.

2.4.10. Професіоналізм і доброчесність. Члени університетської спільноти сумлінно виконують свої академічні, професійні та службові обов'язки, підтримують належний рівень компетентності, надають достовірну інформацію про результати своєї діяльності та не допускають введення в оману щодо власних знань, кваліфікації, повноважень або результатів роботи.

2.4.11. Взаємна повага та недопущення зловживання повноваженнями. Відносини в університетській спільноті ґрунтуються на повазі до честі й гідності людини, професійному діалозі, толерантності до різноманіття думок та недопущенні тиску, примусу, переслідування,

дискримінації, помсти або використання службової чи академічної залежності у приватних інтересах.

2.4.12. Громадянська відповідальність. Члени університетської спільноти поважають Конституцію і закони України, права і свободи людини, державну мову та державні символи України, історичні, культурні й наукові цінності, усвідомлюють суспільну значущість діяльності Університету та особисту відповідальність за збереження довіри до нього.

2.4.13. Відповідальне використання інформації та технологій. Інформаційні, цифрові технології та системи штучного інтелекту використовуються законно, прозоро, етично та відповідально, без введення в оману щодо авторства, самостійності чи походження результату, з дотриманням вимог щодо захисту інформації, персональних даних та прав інтелектуальної власності.

2.4.14. Особиста відповідальність за доброчесність. Кожен член університетської спільноти відповідає за доброчесність власних рішень і дій, не вчиняє, не заохочує та не сприяє порушенням доброчесності.

2.4.15. Інституційна відповідальність за доброчесність. ЦНТУ забезпечує формування інституційного середовища, правил, процедур та механізмів, що сприяють доброчесній поведінці, запобігають академічним і корупційним порушенням, забезпечують їх своєчасне виявлення, об'єктивний і неупереджений розгляд та належне реагування.

Формування і розвиток культури доброчесності забезпечуються, зокрема, через діяльність Ради доброчесності, органів студентського самоврядування, структурних підрозділів, посадових та інших уповноважених осіб ЦНТУ в межах визначених для них повноважень.

2.5. Застосування принципів доброчесності здійснюється з урахуванням правового статусу особи та обсягу її академічних, службових, професійних чи представницьких повноважень. Спеціальні обов'язки, обмеження та заборони, встановлені антикорупційним законодавством, застосовуються до осіб, визначених законом.

2.6. У ситуаціях, які прямо не врегульовані законодавством або внутрішніми актами ЦНТУ, члени університетської спільноти керуються цінностями та принципами цього Кодексу та обирають такий спосіб поведінки, який є законним, чесним, справедливим і прозорим, не створює неправомірної чи нечесної переваги, не допускає впливу приватного інтересу на прийняття рішень та не підриває довіру до Університету.

3. ЗАГАЛЬНІ ПРАВИЛА ДОБРОЧЕСНОЇ ПОВЕДІНКИ ЧЛЕНІВ УНІВЕРСИТЕТСЬКОЇ СПІЛЬНОТИ

3.1. Члени університетської спільноти у своїй академічній, професійній, управлінській та громадській діяльності зобов'язані діяти відповідно до цінностей і принципів цього Кодексу, законодавства України та внутрішніх актів ЦНТУ.

Доброчесна поведінка передбачає чесність і добросовісність власних дій, повагу до прав та гідності інших осіб, достовірність інформації і результатів діяльності, неупередженість рішень, належне визнання

авторства, недопущення корупції, неправомірних і нечесних переваг та особисту відповідальність за прийняті рішення і їх наслідки.

3.2. Загальні правила доброчесної поведінки.

3.2.1. Кожен член університетської спільноти зобов'язаний:

- виконувати свої академічні, професійні та службові обов'язки чесно, добросовісно та в межах наданих повноважень;
- надавати та поширювати достовірну інформацію про власну діяльність, кваліфікацію, повноваження, результати навчання, досліджень та інші результати діяльності;
- не вводити інших осіб в оману та не використовувати обман для отримання академічної, професійної, матеріальної чи іншої неправомірної або нечесної переваги;
- поважати права інтелектуальної власності, авторство та внесок інших осіб;
- не використовувати посаду, академічний статус, авторитет, службові повноваження, особисті зв'язки або ресурси Університету для отримання неправомірних чи необґрунтованих переваг для себе або інших осіб;
- не вчиняти, не сприяти, не заохочувати та не схилити інших осіб до порушення академічної доброчесності або корупційної поведінки;
- у випадках та порядку, визначених законодавством України і внутрішніми актами ЦНТУ, повідомляти про конфлікт інтересів, факти або ознаки порушень доброчесності;
- дотримуватися культури професійного та академічного спілкування, поважати честь, гідність, права і законні інтереси інших осіб;
- відповідально використовувати майно, фінансові, інформаційні, цифрові та інші ресурси ЦНТУ виключно в законних цілях і відповідно до встановлених правил.

3.2.2. Особа, яку схиляють до порушення академічної доброчесності, зобов'язана відмовитися від вчинення такого порушення та невідкладно, не пізніше наступного робочого дня, повідомити про це Комісію з академічної доброчесності ЦНТУ в порядку, визначеному законодавством України та внутрішніми актами ЦНТУ.

3.3. Правила доброчесної поведінки здобувачів вищої освіти.

3.3.1. Здобувач вищої освіти зобов'язаний:

- виконувати навчальні завдання самостійно, крім випадків, коли завдання передбачає спільну роботу або умовами його виконання прямо дозволено допомогу інших осіб, використання допоміжних матеріалів, засобів чи інформаційних ресурсів;
- під час проходження поточного, підсумкового контролю, атестації та інших форм оцінювання використовувати лише дозволені джерела, матеріали, технічні засоби та види допомоги;
- у разі використання у власному академічному творі або навчальній роботі результатів інтелектуальної творчої діяльності інших осіб належно зазначати відповідне джерело інформації та/або автора;

- використовувати власні раніше створені академічні твори або їх частини відповідно до вимог законодавства та умов конкретного навчального завдання;

- надавати достовірну інформацію про результати власної навчальної, наукової та творчої діяльності, використані джерела, методи і способи отримання результатів;

- не передавати іншій особі власну роботу для подання нею як результату власної академічної діяльності та не подавати результати діяльності іншої особи як власні;

- не надавати і не отримувати недозволену допомогу, якщо це призводить або може призвести до викривлення оцінювання результатів академічної діяльності;

- дотримуватися встановлених науково-педагогічним працівником та внутрішніми актами ЦНТУ правил використання цифрових технологій і систем штучного інтелекту;

- добросовісно виконувати вимоги освітньої програми та не створювати перешкод для реалізації академічних прав і законних інтересів інших осіб.

3.4. Правила доброчесної поведінки педагогічних, науково-педагогічних і наукових працівників

3.4.1. Педагогічні, науково-педагогічні та наукові працівники зобов'язані:

- ставитися з повагою до здобувачів вищої освіти та інших учасників освітнього і наукового процесу;

- ґрунтувати освітню та наукову діяльність на надійній і достовірній інформації та перевіряти достовірність інформації, яка використовується або надається іншим учасникам освітнього процесу;

- чітко визначати очікувані результати навчання та зрозумілі вимоги до виконання навчальних завдань;

- завчасно визначати та оприлюднювати критерії оцінювання результатів навчання;

- оцінювати результати навчання, академічні твори та навчальні роботи об'єктивно, неупереджено та відповідно до встановлених критеріїв;

- не створювати окремим здобувачам вищої освіти необґрунтованих переваг або перешкод під час навчання та оцінювання;

- забезпечувати дотримання правил академічної доброчесності в межах своїх повноважень та реагувати на виявлені ознаки її порушення відповідно до законодавства України і внутрішніх актів ЦНТУ;

- власною поведінкою сприяти формуванню у здобувачів вищої освіти культури академічної доброчесності, роз'яснювати вимоги до виконання завдань та заохочувати доброчесну академічну поведінку;

- не використовувати академічну, посадову чи іншу залежність здобувачів вищої освіти або працівників для одержання особистої вигоди, примушування до певних дій, необґрунтованого співавторства чи отримання інших неправомірних або нечесних переваг;

- дотримуватися вимог щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів під час оцінювання, керівництва академічними роботами, експертизи, рецензування, конкурсів та прийняття інших академічних рішень.

3.5. Правила доброчесності під час створення та оприлюднення академічних творів

3.5.1. Автор академічного твору зобов'язаний:

- створювати академічний твір з дотриманням цінностей, принципів і правил академічної доброчесності;
- у разі використання результатів інтелектуальної творчої діяльності інших осіб зазначати відповідне джерело інформації та/або автора;
- включати до академічного твору достовірну інформацію та не допускати фабрикації або фальсифікації даних і результатів;
- чітко відмежовувати встановлені факти від власних припущень, гіпотез, інтерпретацій і висновків;
- зазначати авторами лише осіб, які відповідно до законодавства та прийнятих академічних правил мають підстави вважатися авторами твору, та не приписувати авторство особам, які не брали участі у його створенні;
- належно зазначати внесок інших осіб у підготовку академічного твору у випадках, передбачених правилами його оформлення та оприлюднення;
- у разі використання власних раніше оприлюднених наукових результатів зазначати інформацію про джерело їх попереднього оприлюднення відповідно до законодавства;
- не передавати авторство на академічний твір іншій особі та не приймати авторство на твір, у створенні якого особа не брала участі.

3.6. Правила доброчесності в науковій, науково-технічній та інноваційній діяльності

3.6.1. Особи, які здійснюють наукову, науково-технічну чи інноваційну діяльність, зобов'язані:

- забезпечувати достовірність даних, методів, результатів та висновків дослідження;
- документувати й представляти результати досліджень у спосіб, що дає змогу відрізнити встановлені факти від припущень, інтерпретацій та висновків;
- належно визнавати авторство та реальний внесок усіх учасників дослідження;
- не вигадувати, не змінювати, не викривляти та не приховувати дані чи результати з метою створення неправдивого уявлення про результати дослідження;
- дотримуватися прав інтелектуальної власності, правил роботи з інформацією, персональними даними та іншими відомостями з обмеженим доступом;

– здійснювати рецензування, експертизу та оцінювання наукових результатів компетентно, об'єктивно, неупереджено і з дотриманням вимог щодо конфлікту інтересів.

3.7. Правила доброчесності під час оцінювання, експертизи, конкурсів та прийняття рішень

3.7.1. Особи, які здійснюють оцінювання, експертизу, рецензування, відбір або беруть участь у прийнятті академічних чи управлінських рішень, зобов'язані:

– застосовувати однакові, заздалегідь визначені та зрозумілі критерії до осіб у порівнюваних ситуаціях;

– ґрунтувати рішення на достовірній інформації, фактичних обставинах та визначених критеріях;

– не допускати завищення або заниження результатів оцінювання з мотивів особистої зацікавленості, прихильності, неприязні, тиску чи іншого стороннього впливу;

– не надавати необґрунтованих переваг і не створювати необґрунтованих перешкод учасникам оцінювання, конкурсу чи експертизи;

– повідомляти про реальний або потенційний конфлікт інтересів та діяти відповідно до встановленого законодавством і внутрішніми актами ЦНТУ порядку його запобігання та врегулювання;

– не брати участі у прийнятті рішення у випадках, коли це передбачено законодавством України або внутрішніми актами ЦНТУ;

– забезпечувати конфіденційність інформації, отриманої під час експертизи, оцінювання чи конкурсної процедури, якщо така інформація має обмежений доступ відповідно до законодавства.

3.8. Правила антикорупційної та управлінської доброчесності

3.8.1. Члени університетської спільноти не допускають використання академічних, службових чи інших повноважень для одержання неправомірних переваг, зловживання повноваженнями або ресурсами ЦНТУ, неправомірного впливу на прийняття рішень.

3.8.2. Особи, на яких поширюються вимоги антикорупційного законодавства, зобов'язані дотримуватися встановлених законом обмежень і заборон, запобігати та врегульовувати конфлікт інтересів. Повідомлення про можливі корупційні правопорушення, їх розгляд і захист викривачів здійснюються відповідно до законодавства України та Антикорупційної програми ЦНТУ.

3.9. Відповідальне використання штучного інтелекту та цифрових технологій

3.9.1. Системи штучного інтелекту є допоміжним інструментом академічної, наукової, професійної та управлінської діяльності та не звільняють особу від відповідальності за результати їх використання.

3.9.2. Використання систем штучного інтелекту не повинно створювати неправдивого уявлення про авторство, самостійність виконання роботи, достовірність результатів або рівень сформованих компетентностей особи.

3.9.3. У разі використання в академічному творі об'єкта, згенерованого системою штучного інтелекту, автор зазначає факт такого використання, методику генерування та/або посилання на відповідну систему чи її опис відповідно до вимог законодавства України.

3.9.4. Здобувач вищої освіти використовує системи штучного інтелекту під час виконання навчальних завдань лише в межах, визначених умовами відповідного завдання, науково-педагогічним працівником та внутрішніми актами ЦНТУ.

3.9.5. Користувач системи штучного інтелекту зобов'язаний критично перевіряти отримані результати, нести відповідальність за достовірність використаної інформації та дотримуватися вимог законодавства щодо авторського права, персональних даних, конфіденційності та інформаційної безпеки.

3.10. Правила етичної та громадянської поведінки

3.10.1. Члени університетської спільноти:

- поважають честь, гідність, права і свободи людини;
- дотримуються принципів рівності, взаємної поваги та культури академічного і професійного діалогу;
- не допускають дискримінації, приниження гідності, погроз, примусу, переслідування, насильства або помсти;
- поважають академічну свободу, свободу думки та обґрунтоване різноманіття поглядів;
- відповідально ставляться до репутації Університету та не поширюють завідомо неправдивої інформації про ЦНТУ або членів університетської спільноти;
- поважають державну мову, державні символи України, її історичні, культурні та наукові цінності;
- усвідомлюють суспільну відповідальність університетської освіти і науки та власний внесок у формування культури доброчесності.

3.10.2. Правила громадянської та етичної поведінки не можуть тлумачитися або застосовуватися як підстава для необґрунтованого обмеження академічної свободи, свободи думки, слова, наукової дискусії, обґрунтованої критики діяльності Університету чи реалізації інших прав і свобод, гарантованих Конституцією та законами України.

3.11. Спеціальні правила виконання навчальних завдань, створення та оформлення академічних творів, використання систем штучного інтелекту, оцінювання, наукової діяльності, запобігання і врегулювання конфлікту інтересів та інші механізми реалізації положень цього розділу визначаються законодавством України, Положенням про систему забезпечення академічної доброчесності в Центральнотехнічному національному технічному університеті, Антикорупційною програмою ЦНТУ та іншими внутрішніми актами Університету.

4. ФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТОК КУЛЬТУРИ ДОБРОЧЕСНОСТІ В ЦНТУ

4.1. ЦНТУ формує та розвиває культуру доброчесності як невід'ємну складову університетського (академічного) середовища, що ґрунтується на цінностях і принципах цього Кодексу та охоплює академічну, професійну, управлінську, антикорупційну і громадянську доброчесність.

4.2. Формування культури доброчесності спрямоване на усвідомлення членами університетської спільноти змісту доброчесної поведінки, особистої відповідальності за власні рішення і дії, неприйнятності академічних та корупційних порушень, а також на зміцнення довіри, справедливості та репутації Університету.

4.3. Основними напрямками формування та розвитку культури доброчесності є:

- систематичне інформування та навчання з питань академічної доброчесності, антикорупції, професійної етики та відповідального використання цифрових технологій і штучного інтелекту;
- розвиток навичок академічного письма, критичного мислення, відповідального дослідження та прийняття етичних рішень;
- популяризація доброчесної поведінки та позитивних практик у навчанні, науці, управлінні та повсякденній взаємодії;
- забезпечення доступності правил, рекомендацій і консультацій з питань доброчесності;
- підтримка відкритого діалогу та участі здобувачів вищої освіти і працівників у формуванні політики доброчесності;
- моніторинг стану культури доброчесності та вдосконалення відповідних практик ЦНТУ.

4.4. Важливим інституційним механізмом формування та розвитку культури доброчесності є Рада доброчесності ЦНТУ, яка відповідно до Положення про Раду доброчесності здійснює консультативну, дорадчу, моніторингову, превентивну та освітньо-комунікаційну діяльність, бере участь у формуванні політики доброчесності та антикорупційної культури Університету.

4.5. До формування культури доброчесності в межах своїх повноважень залучаються керівництво ЦНТУ, структурні підрозділи, педагогічні, науково-педагогічні та наукові працівники, органи студентського самоврядування, Рада доброчесності та здобувачі вищої освіти.

4.6. ЦНТУ підтримує ініціативи, освітні програми, інформаційні ресурси, партнерства та інші заходи, спрямовані на розвиток академічної та антикорупційної культури, відповідального громадянства та утвердження доброчесності як сталої норми університетського життя.

4.7. Формування культури доброчесності має превентивний характер і є основою функціонування системи забезпечення академічної доброчесності в ЦНТУ.

5. СИСТЕМА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОБРОЧЕСНОСТІ В ЦНТУ

5.1. Система забезпечення доброчесності в ЦНТУ є сукупністю взаємопов'язаних політик, правил, організаційних механізмів і процедур, спрямованих на формування доброчесного університетського середовища, запобігання порушенням, їх виявлення та належне реагування.

Система забезпечення доброчесності в ЦНТУ включає систему забезпечення академічної доброчесності, систему запобігання та виявлення корупції, а також принципи й правила професійної, управлінської та громадянської доброчесності, які реалізуються відповідно до законодавства та внутрішніх актів Університету.

5.2. Система забезпечення академічної доброчесності.

5.2.1. Система забезпечення академічної доброчесності є складовою внутрішньої системи забезпечення якості освіти ЦНТУ та ґрунтується на цінностях, принципах і правилах академічної доброчесності, визначених законодавством України та цим Кодексом.

5.2.2. Система забезпечення академічної доброчесності включає:

- внутрішню політику ЦНТУ щодо формування, забезпечення та популяризації академічної доброчесності;
- вимоги до створення, виконання, оприлюднення та оцінювання академічних творів і навчальних робіт;
- освітні, інформаційні та превентивні заходи з формування культури академічної доброчесності;
- механізми запобігання та виявлення порушень академічної доброчесності;
- Комісію з академічної доброчесності ЦНТУ, її повноваження і відповідальність у сфері забезпечення академічної доброчесності;
- процедури розгляду повідомлень про можливі порушення академічної доброчесності, встановлення таких порушень, застосування заходів реагування та оскарження рішень із забезпеченням прав учасників відповідних процедур;
- моніторинг та вдосконалення системи забезпечення академічної доброчесності.

5.2.3. У забезпеченні академічної доброчесності в межах визначених повноважень беруть участь органи управління та структурні підрозділи ЦНТУ, педагогічні, науково-педагогічні та наукові працівники, здобувачі вищої освіти, органи студентського самоврядування, Рада доброчесності, а також Комісія з академічної доброчесності ЦНТУ – уповноважений колегіальний орган ЦНТУ, який розглядає повідомлення про можливі порушення академічної доброчесності та приймає рішення за результатами їх розгляду в межах установленної компетенції. Статус, склад, повноваження та порядок діяльності Комісії визначаються окремим Положенням.

Рада доброчесності здійснює консультативну, дорадчу, моніторингову, превентивну та освітньо-комунікаційну діяльність і не

підміняє уповноважені органи та осіб, на яких покладено розгляд повідомлень про порушення академічної доброчесності та застосування заходів реагування.

5.3. Система запобігання та виявлення корупції в ЦНТУ функціонує відповідно до Закону України «Про запобігання корупції», Антикорупційної програми ЦНТУ та інших внутрішніх актів Університету і ґрунтується на принципах законності, доброчесності, прозорості, підзвітності та нульової толерантності до корупції та включає:

- реалізацію Антикорупційної програми ЦНТУ;
- діяльність уповноваженої особи з питань запобігання та виявлення корупції;
- виявлення, оцінювання та мінімізацію корупційних ризиків у діяльності Університету;
- дотримання антикорупційних стандартів, обмежень і процедур, установлених законодавством та внутрішніми актами ЦНТУ;
- запобігання та врегулювання конфлікту інтересів;
- механізми повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних із корупцією правопорушень, їх перевірки та належного реагування;
- забезпечення конфіденційності та гарантій захисту викривачів у випадках і порядку, передбачених законодавством;
- навчання, інформування, моніторинг і контроль за дотриманням антикорупційних вимог.

5.4. Взаємодія систем забезпечення доброчесності

5.4.1. Система забезпечення академічної доброчесності та система запобігання і виявлення корупції є взаємопов'язаними складовими інституційної політики доброчесності ЦНТУ та реалізуються з дотриманням розмежування повноважень відповідних органів і посадових осіб.

5.4.2. У випадках, коли можливе порушення містить одночасно ознаки порушення академічної доброчесності та корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення, реагування здійснюється в межах відповідних процедур, установлених законодавством України та внутрішніми документами ЦНТУ.

5.5. Порядок функціонування окремих елементів системи забезпечення доброчесності, повноваження відповідних органів та осіб, процедури запобігання, виявлення, розгляду порушень і реагування на них визначаються Положенням про систему забезпечення академічної доброчесності в ЦНТУ, Положенням про Раду доброчесності, Антикорупційною програмою ЦНТУ та іншими внутрішніми актами Університету відповідно до законодавства України.

6. ПОРУШЕННЯ ДОБРОЧЕСНОСТІ

6.1. Порушенням доброчесності є дія або бездіяльність, що суперечить цінностям, принципам і правилам цього Кодексу, законодавству України та внутрішнім актам ЦНТУ.

У межах цього Кодексу розрізняються:

- порушення академічної доброчесності;
- порушення професійної та антикорупційної доброчесності.

Порушення цінностей і принципів доброчесності, визначених цим Кодексом, саме по собі не є самостійною підставою для притягнення особи до академічної, дисциплінарної або іншої юридичної відповідальності. Види порушень академічної доброчесності, підстави та заходи академічної відповідальності визначаються законодавством України та прийнятими відповідно до нього внутрішніми актами ЦНТУ. Інша юридична відповідальність застосовується виключно за наявності передбачених законодавством підстав.

6.2. Порушення академічної доброчесності.

6.2.1. Видами порушень академічної доброчесності відповідно до Закону України «Про академічну доброчесність» є:

- відчуження авторства;
- академічний плагіат;
- приписування авторства;
- самоплагіат;
- фабрикація;
- фальсифікація;
- недоброчесне використання результатів, згенерованих штучним інтелектом;
- недоброчесне оцінювання;
- несамотійне виконання завдання;
- недозволена допомога;
- академічний саботаж;
- схиляння до порушення академічної доброчесності;
- інституційні порушення академічної доброчесності.

6.2.2. Зміст та ознаки порушень академічної доброчесності визначаються Законом України «Про академічну доброчесність», іншими нормативно-правовими актами та Положенням про систему забезпечення академічної доброчесності в ЦНТУ.

Інші види порушень академічної доброчесності можуть визначатися законом.

6.2.3. Інституційними порушеннями академічної доброчесності є порушення, пов'язані з неналежним функціонуванням системи забезпечення академічної доброчесності ЦНТУ, зокрема наданням недостовірної інформації про академічну діяльність, бездіяльністю щодо забезпечення академічної доброчесності, безпідставним нерозглядом повідомлень, невжиттям заходів щодо виявлення порушень або реагування на встановлені порушення.

6.3. Порушення професійної та управлінської доброчесності оцінюються відповідно до законодавства України, трудових обов'язків особи та внутрішніх актів ЦНТУ. Порушення антикорупційного законодавства встановлюються та розглядаються в порядку, визначеному

законодавством України й Антикорупційною програмою ЦНТУ. Порухення професійних або етичних правил саме по собі не означає вчинення корупційного правопорушення.

6.4. Співвідношення порушень.

6.4.1. Одне діяння може одночасно містити ознаки порушення академічної доброчесності, професійної доброчесності, вимог антикорупційного законодавства або інших норм законодавства України. У такому разі його розгляд та правова оцінка здійснюються в межах відповідних процедур і компетенції уповноважених органів та осіб. Застосування одного виду відповідальності не виключає іншого, якщо це допускається законодавством України.

6.4.2. Види відповідальності та заходи реагування за порушення доброчесності визначаються законодавством України та внутрішніми актами ЦНТУ, прийнятими в межах повноважень Університету.

7. РЕАГУВАННЯ НА ПОРУШЕННЯ ДОБРОЧЕСНОСТІ ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

7.1. Реагування на порушення доброчесності в ЦНТУ здійснюється відповідно до законодавства України, цього Кодексу та внутрішніх актів Університету з дотриманням принципів законності, своєчасності, об'єктивності, неупередженості, обґрунтованості та співмірності заходів реагування характеру й обставинам порушення.

Особа може бути притягнута до відповідальності лише на підставах та в порядку, установлених законодавством України та відповідними внутрішніми актами ЦНТУ.

7.2. Реагування на порушення академічної доброчесності

7.2.1. Заходами реагування на порушення академічної доброчесності відповідно до Закону України «Про академічну доброчесність» є:

- виховні заходи;
- притягнення до академічної та/або дисциплінарної відповідальності;
- реагування на порушення академічної доброчесності під час проведення конкурсів;
- інституційні заходи реагування.

7.2.2. Вид та міра заходу реагування визначаються з урахуванням виду порушення, його характеру, обставин, наслідків, вини особи та інших обставин, передбачених законодавством.

7.2.3. Встановлення факту порушення академічної доброчесності та прийняття рішення про застосування заходів реагування здійснюються Комісією з академічної доброчесності ЦНТУ в межах визначених повноважень, крім випадків, коли відповідно до законодавства України та внутрішніх актів ЦНТУ такі повноваження надано іншим уповноваженим органам або особам.

7.2.4. Види академічної відповідальності, виховних та інших заходів реагування, підстави і порядок їх застосування визначаються Законом України «Про академічну доброчесність», спеціальними законами у сфері освіти і науки та Положенням про систему забезпечення академічної доброчесності в ЦНТУ.

7.3. Реагування на порушення професійної та антикорупційної доброчесності

7.3.1. У разі виявлення ознак корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення, іншого порушення вимог Закону України «Про запобігання корупції» реагування здійснюється відповідно до законодавства України та Антикорупційної програми ЦНТУ.

7.3.2. Особи, винні у вчиненні корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, несуть відповідальність виключно у випадках, межах і порядку, установлених законодавством України.

7.3.3. За порушення правил професійної доброчесності, які не містять складу корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення, можуть застосовуватися заходи реагування та відповідальності, передбачені законодавством України, трудовими відносинами та внутрішніми актами ЦНТУ.

7.3.4. Виявлення ознак можливого корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення не підміняє встановленої законом процедури його правової кваліфікації та притягнення особи до відповідальності.

8. ГАРАНТІЇ РОЗГЛЯДУ ТА ПРАВА УЧАСНИКІВ

8.1. Розгляд повідомлень про можливі порушення доброчесності в ЦНТУ здійснюється відповідно до законодавства України та внутрішніх актів Університету на засадах законності, об'єктивності, неупередженості, повноти розгляду, конфіденційності у визначених законом межах та поваги до прав і гідності всіх учасників.

8.2. Гарантії неупередженого розгляду.

8.2.1. Під час розгляду повідомлень забезпечуються:

- презумпція доброчесності особи до встановлення факту порушення у визначеному порядку;
- розгляд повідомлення компетентним уповноваженим органом або особою в межах визначених повноважень;
- недопущення до розгляду та прийняття рішення осіб, які мають реальний або потенційний конфлікт інтересів чи інші обставини, що можуть викликати обґрунтований сумнів у їх неупередженості;
- можливість відводу та самовідводу у випадках і порядку, визначених законодавством та внутрішніми актами ЦНТУ;
- повне та всебічне дослідження матеріалів і доказів;
- прийняття обґрунтованого рішення виключно на підставі встановлених обставин та досліджених доказів;
- дотримання вимог щодо захисту персональних даних та інформації з обмеженим доступом.

8.3. Права особи, стосовно якої розглядається повідомлення

8.3.1. Особа, стосовно якої розглядається повідомлення про можливе порушення доброчесності, має право:

- бути своєчасно поінформованою про початок і предмет розгляду;

- знати зміст повідомлення та ознайомлюватися з матеріалами, що стосуються розгляду;
- надавати усні та письмові пояснення, заперечення, документи та інші докази або відмовитися від надання пояснень;
- брати участь у розгляді та дослідженні доказів особисто або через представника у випадках, передбачених законодавством та внутрішніми актами ЦНТУ;
- заявляти про наявність конфлікту інтересів та інших обставин, що можуть впливати на неупередженість розгляду;
- отримати обґрунтоване рішення за результатами розгляду;
- оскаржити рішення у порядку, визначеному законодавством України та внутрішніми актами ЦНТУ.

8.4. Права особи, яка подала повідомлення

8.4.1. Особа, яка подала повідомлення про можливе порушення доброчесності, має право в межах, установлених законодавством та відповідною процедурою:

- бути поінформованою про прийняття повідомлення до розгляду або залишення його без розгляду та підстави такого рішення;
- надавати матеріали, докази та пояснення;
- брати участь у розгляді у передбачених відповідною процедурою випадках;
- отримувати інформацію про результати розгляду;
- оскаржувати рішення, якщо таке право передбачене законодавством або внутрішніми актами ЦНТУ.

8.5. Гарантії у сфері запобігання корупції

8.5.1. Розгляд повідомлень про можливі факти корупційних або пов'язаних із корупцією правопорушень здійснюється відповідно до Закону України «Про запобігання корупції», Антикорупційної програми ЦНТУ та інших внутрішніх актів Університету.

8.5.2. Особам, які відповідно до законодавства мають статус викривача, забезпечуються встановлені законом права та гарантії захисту, зокрема щодо конфіденційності, захисту від негативних заходів впливу та інших форм переслідування у зв'язку з повідомленням.

8.6. Реалізація прав учасників не може бути підставою для тиску, переслідування, помсти, необґрунтованого обмеження прав або іншого негативного впливу.

8.7. Детальний порядок подання і розгляду повідомлень, права та обов'язки учасників, строки, правила відводу, прийняття та оскарження рішень визначаються законодавством України, Положенням про систему забезпечення академічної доброчесності в ЦНТУ, відповідними порядками розгляду повідомлень, Антикорупційною програмою ЦНТУ та іншими внутрішніми актами Університету.

9. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

9.1. Цей Кодекс затверджується рішенням Вченої ради ЦНТУ за погодженням зі Студентською радою ЦНТУ та Науковим товариством студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених ЦНТУ і вводиться в дію наказом ректора Університету.

9.2. Зміни та доповнення до Кодексу вносяться у порядку, встановленому для його затвердження.

9.3. Кодекс є обов'язковим для членів університетської спільноти в частині вимог, що поширюються на них відповідно до законодавства України, їх правового статусу та характеру діяльності в ЦНТУ.

9.4. ЦНТУ забезпечує доступність Кодексу шляхом його оприлюднення на офіційному вебсайті Університету та ознайомлення з ним працівників і здобувачів вищої освіти у встановленому порядку.

9.5. Положення, Порядки, Антикорупційна програма та інші внутрішні документи ЦНТУ конкретизують механізми реалізації цього Кодексу та мають відповідати його цінностям і принципам, законодавству України.

9.6. Кодекс переглядається у разі змін законодавства, внутрішньої політики ЦНТУ, а також за результатами моніторингу функціонування системи забезпечення доброчесності, системи забезпечення якості вищої освіти ЦНТУ.

9.7. Пропозиції щодо вдосконалення Кодексу можуть вносити органи управління і структурні підрозділи ЦНТУ, Рада доброчесності, органи студентського самоврядування, уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції, інші члени університетської спільноти в установленому в ЦНТУ порядку.

9.8. У разі суперечності між положеннями цього Кодексу та законодавством України застосовуються норми законодавства України.